

EESTI VABARIIGI KESKKONNAMINISTEERIUMI JA EESTI VABARIIGI HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUMI

ÜHISE TEGEVUSE MEMORANDUM

Tallinnas, 10. märtsil 2005

Tulenevalt Läänemere Agenda 21 säästvat arengut toetava hariduse arendamise kavast - Läänemere Agenda 21E, Euroopa keskkonnaministrite avaldusest „Säästvat arengut toetav haridus“, Eesti Vabariigi haridusseadusest, Eesti säästva arengu seadusest, Eesti põhikooli ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast, „Keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsioonist“ ehk Århusi konventsioonist (ratifitseeritud 10. oktoobril 2001), on säästvat arengut toetava hariduse edendamine, elanikkonna keskkonnateadlikkuse tõstmine ja loodushoidlike väärtushinnangute kujundamine Eesti riigi prioriteet. Keskkonnaharidus peab lähtuma säästva arengu põhimõtetest ning baseeruma riiklikul õppekaval, et kujundada õppeprotsessi kaudu vastutustundlik, keskkonda hoidev ja väärtustav kodanik. Tasakaalu majandushuvide ja keskkonnakaitse vahel aitab saavutada looduse ja seal toimuvate protsesside hea tundmine ning arvestamine majandus-, sotsiaal- ja kultuurikeskkonna toimimismehhanismide ja traditsioonidega. Edu tagamise eelduseks on ühine, kõiki tasandeid hõlmavate institutsioonide ja huvirühmade tõhus koostöö.

Keskkonnaministeeriumi ning Haridus- ja Teadusministeeriumi eesmärk on toetada elanikkonna loodusharidusliku ja keskkonnaalase teadlikkuse, oskuste ja pädevuste tõusu demokraatlikus, mitmekultuurilises Eesti ühiskonnas, aidates seega kaasa jätkusuutliku ühiskonna kujunemisele. Ainuüksi keskkonnateadlikkust väärtustavatest õigusaktidest ja regulatsioonidest ei piisa, et edendada Eesti elanikkonna keskkonnateadlikkust ning praktilist loodustundmist ülalnimetatud eesmärkide saavutamiseks.

Eelnevat arvesse võttes ja kohustudes täitma riiklikus õppekavas sisalduva läbiva teema „Keskkond ja säästev areng“ toodud eesmärged ja ülesandeid keskkonnateadlikkuse, keskkonna- ja säästvat arengut toetava hariduse edendamisel kinnitavad Keskkonnaministeerium ning Haridus- ja Teadusministeerium ühiste kavatsuste alusel ühise tegevuse memorandumi, millega peavad vajalikuks arendada koostööd alljärgnevates valdkondades:

1. Keskkonnahariduse ja -teadlikkuse jätkusuutliku arengu tagamiseks ning keskkonna- ja säästvat arengut toetava hariduse integreerimiseks üldhariduskoolide õppekavadesse algatatakse riikliku säästvat arengut toetava hariduse (sh loodushariduse ja keskkonnahariduse) kontseptsiooni väljatöötamine eesmärgiga:

- tagada üldhariduskoolide õppekava läbiva teema „Keskkond ja säästev areng“ reaalne rakendumine ning keskkonna ja säästva arengu temaatika jätkuv integreeritud käsitlemine riiklikus õppekavas.
- edendada jätkuvalt laste ja noorte keskkonnategevust keskkonnahariduslike projektide ja institutsioonide kaudu (õues õppimine, tegevus loodusmajades, -koolides, -keskustes jms);
- koostada säästvat arengut toetava hariduse õppemetoodilisi materjale;
- väärtustada ja arendada üli-, kõrg- ja ametikoolides keskkonnaerialade õpetamist;
- toetada täiskasvanute, sh pedagoogide keskkonna- ja säästva arengu alast taseme- ja täiendkoolitust.

Kontseptsiooni töötab välja Haridus- ja Teadusministeeriumi juurde loodud keskkonnaharidust ja säästvat arengut toetava hariduse töörühm, kus osalevad mõlema ministeeriumi esindajad ja keskkonnahariduse eksperdid (sh Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus, Eesti Noorsootöö Keskus, SA Keskkonnainvesteeringute Keskus, Riigimetsa Majandamise Keskus, kaitsealad, teadus- ja arendusasutused, õppeasutused, keskkonnaorganisatsioonid, koolid, linnade keskused, vabaihendused), samuti keskkonnahariduse teemat käsitlevad Keskkonnaministeeriumi töögrupid (looduskaitse arengukava loodushariduse ja kaitsealade valitsemise organisatsiooni loodushariduse ja -külastuse töögrupid).

Töörühma ülesandeks on säästvat arengut toetava hariduse (sh loodushariduse ja keskkonnahariduse) eesmärkide määratlemine, nendeni jõudmiseks vajalike tegevussuundade ning tegevuste, meetmete ja ressursside määratlemine/ kavandamine ning teeb kontseptsiooni koostamisel koostööd ekspertidega. Ekspertidel on õigus saada jooksvalt töörühma tegevuse vahetulemusi ning teha nende kohta töörühmale ettepanekuid (vastavalt töörühma juhi määratud (vahe)tähtaegadele).

Säästvat arengut toetava hariduse (sh loodushariduse ja keskkonnahariduse) kontseptsiooni lähteülesanne on käesoleva memorandumi lisa.

2. Koostöö valitsusväliste organisatsioonidega loodusharidusliku, keskkonnaharidusliku ja säästvat arengut toetava haridusliku tegevuse edendamiseks;

3. Keskkonnateabe regulaarne edastamine meedias, sh säästlike tarbimisharjumuste ja keskkonnasõbraliku käitumise propageerimine.

Käesoleva memorandumi allakirjutamisega loetakse Sagadis 2000. aastal keskkonna- ja haridusministri allkirjastatud "Ühise tegevuse kava" kehtivus lõppenuks.

Toivo Maimets

Villu Reiljan

Haridus- ja teadusminister

Keskkonnaminister